

a kérdés mered élénk. Jogot, kenyeret és szabadságot akarunk, semmi mást. A magyarországi munkabérek 600 százalékkal kisebbek az amerikai béreknél. Sorra veszi ezután az egyes miniszterek munkásságát. Igérgetnek, de nem tesznek semmit. A valutareformot *előfrizurds koronának* nevezi. A kormány azt hiszi, ha levágja a romkorona haját, már minden rendben

van. A magyar dolgozók társadalmának végre pontot kell tenni a reakció után.

Dörgő éljenzéssel fejeződött be a gyűlés. Este, szűkebb vacsorán vettek részt a képviselők, délután pedig a munkásokon kérdéséről tárgyaltak. A képviselők hétfőn reggel utaztak el Szegedről.

Kétszázezer ember vett részt a budapesti eukarisztikus körmenetben.

A katolikus kongresszus.

(Budapesti tudósítók telefonjelentése.) A katolikus kongresszus vasárnap tartotta az első nagygyűlést megelőző első nyilvános diszgyűlését a Vigadóban Zichy János gróf elnöklésével. Zichy nagy beszédet mondott, amelynek az az alapelméje, hogy *ma a hitélet mélyítése és a szociális kérdésekkel való intenzív foglalkozás a katolikus társadalom legsürgősebb feladata. A vallási türelmességre nagy szükség van.* Ezután Orsenigo nuncius beszélt nagy elismeréssel Magyarországról.

Majd az elnök engedélyt kért arra, hogy a pápát, a számkivetésben élő kirdlyi családot és

a kormányzót táviratilag üdvözlhesse. A közönség a királyi család említésénél percekig éljenzelt. Ezután több felszólalás volt, közöttük dr. Glatfelder Gyula csanádi püspöké.

Vasárnap délelőtt tartották az eukarisztikus körmenetet, amelyen kétszázezer ember vett részt. A körmenet a Bazilikától vonult az Országház elé, ahol gyűlés volt. Zadravecz tábori püspök beszélt és hangját megafónok segítségével az egész teret belöltő közönség hallotta. Délután és este a katolikus egyesületek tartották gyűléseiket.

A szegedi egyetem hű akar maradni a haladás szelleméhez.

Az egyetem megnyitó ünnepélye.

A szegedi egyetem vasárnap délelőtt 11 órakor tartotta meg ünnepélyes külsőségek között a központi épület aulájában a tanévnyitó ünnepélyét. Dr. Csengeri János lelépő rektor mult évről szóló beszámolóját helyettese, Reinhold Béla olvasta fel.

A beszámoló megállapítja, hogy az egyetem még *niacs tal a veszélyen, ha győzött is az a felfogás, hogy minden kulturális bástya lerombolása merénylet az ország ellen.* Köszönetet mond azoknak, akik az egyetemért sikra száltak. A mult év halottainak elparentálása után megállapítja a lelépő rektor, hogy a szanálással kapcsolatos létszámcsökkentés a szegedi egyetemet sem kímélte meg, sok tanszék és állás belőltetlen. Az egyetemi ifluság magatartása az elmúlt évben komolyabb kifogás alá nem eshetik, eltekintve attól az egynapos sztrájkától, amelyet a bajtársi szervezetek szolidaritásból és központi utasításra rendeztek, rendszavarás nem fordult elő.

Az elmúlt tanév első felében a hallgatók létszáma 1057 volt, a második félévben pedig 1034, ami kisebb fokú visszaesést mutat, a

megelőző tanévvel szemben. Az apadás oka elsősorban a magas tandíj és a nehéz gazdasági helyzet. Az egyetem éppen ezért 224 egész, 189 fél és 3 negyedtandíjmentességet adott. Összesen 289 millió korona tandíjat engedett el. 827 vizsgálatot tartottak az év folyamán kielégítő eredménnyel. Részletesen foglalkozik azután a diákjótékonyági szervezetekkel, amelyek nagyon sok egyetemi hallgató számára tették lehetővé és segítették elő a tanulást.

A cél most az, hogy az egyetem új klinikái felépüljenek, mert csak így végezhet ez a főiskola eredményes munkát és csak így maradhat hű a *Kolozsvárról hozott tradíciókhoz, a haladás szelleméhez.*

A nagy tetszéssel fogadott beszámoló után a lelépő tanács átadta ezután helyét az új tanácsnak és Riesz Frigyes ezidei rektor megtartotta tanévnyitó előadását. A matematikai tanszék professzora a torlódási elméletet fejtette ki értékes előadásában. A nagy tetszéssel honorált értekezés után a megnyitó ünnepély véget ért.

Északamerikától Kunágotáig.

A Dugonics-Társaság szezonnyitó ülése.

Tegnap Dugonics-vasárnap volt, Szeged irodalmi társaságának szezonnyitó ülése s a város háza közgyűlési terme már négy óra előtt zsúfolásig megtelt. A Dugonics-Társaságnak mindig van közönsége, de ilyen dísz-közönséget ritkán látni. Nem elég a sok közgyűlési pad, a padok elé székeket kell rakni s a széksor percek alatt megtelik előkelő hölgyközönséggel. Megjelenik a polgármester is, dr. Kelemen Béla is, mind a kettő feleségével, továbbá Konczwald Elek törvényszéki elnök, Wimmer Fülöp, Schmidt Ferenc, — ma nincs világnézeti különbség, itt csak kultúra van, amely minden ellentétet kiegyenlít.

Négy órára már a három karzat is megtelt, de a közönség még egyre érkezik s már elegáns hölgyek se tudnak az ajtónál beljebb jutni. Pedig a program nem nagyon bő. Mindössze két név szerepel rajta. De az a két név: a Szalay József és a Móra Ferencé...

Pont négy óra, mikor dr. Szalay József elnök a közönség üdvözlő tapsai közt megnyitja az ülést és mindjárt át is adja a szót dr. Szalay Józsefnek, mint az első előadónak, aki *Amerikai benyomások* címen tart fölolvasást azokról az impressziókról, amelyeket az észak-amerikai Unió, „a határtalan lehetőségek hazája” kellett benne.

Szalay tudvalevőleg az év tavaszán hat hetet töltött Amerikában, a magyar államrendőrséget képviselve a newyorki nemzetközi rendőrkongresszuson. Természetes, hogy ha valakiben annyi intelligencia és annyi gyakorlati ér-

zék egyesül annyi tanultsággal, amennyi a szegedi kertületi főkapitányban van, az ezer olyan dolgot vesz észre, amit az átlagutazó, a Baedeker és Murray járószalagján vezetett nem lát meg. És ha minden tudós úgy értené az előadás művészetéhez, mint az író Szalay József és úgy tudná fűszerezni az okosságot, akkor a tudósoknak mindig olyan nagy és hálás publikuma volna, mint neki. Teljes egy óra előadásában végigvezette a közönséget az amerikai könyvtárakon, a newyorki uccákon, a színházakban, a szalonokban, díltette reggeliző asztalhoz, előadói emelvényhez, felvitte felhőkarcokba és bekaroltatta a milliárdos nők „gyémántpátkó”-jába, elhiserte a „Fehér Ház”-ba az Elnök-höz, a világ leghatalmasabb államfőjéhez és legigénytelenebb polgárához — és tette ez annyi szellemességgel és közvilenséggel, annyi bölcseséggel és szeretetreméltósággal, hogy mindenki szívesen hallgatta volna még egy óra hosszáig.

A második órát azonban Móra Ferenc beszélte ki, aki nagy meglepetést szerzett magának az elnöknek is. Mórának ugyanis *Olasz mozaik* címmel tavaszi olasz utjáról kellett volna beszámolni, azonban Móra nem csak író, hanem múzeumigazgató is.

— Abból élek ugyan, amit mint író kitalálok — mondta zajos derűtség közben —, azonban, mint múzeumigazgatónak az igazságot kell szolgálnom, noha abból nem lehet megélni. Az igazság pedig oda van, mióta Mátyás király meghalt, a föld alól kell felásatni.

Szóval Móra ásatni járt az egész héten a csanádmezei Kunágotán, csak az előadását megtartani jött haza, amelyre azonban, mint mondta, lehetetlen volt elkészülnie a kunágotai gazdag eredményű ásatások miatt.

— Nekem „Olasz mozaik”-kal kellene önöket delectálnom, de hát nem lehet az ez egyszer kunágotai mozaik? — mosolyogtatta meg újra a közönséget. — Hiszen önök közül, fogadok egy leendő új forintba, sokkal többen jártak Olaszországban, mint Kunágotán. Akinek vannak olasz impressziói, mondja el őket azoknak, akiknek nincsenek s mindjárt rendben lesz a dolog. De ki beszél önöknek kunágotai impressziókról, ha én nem beszélek?

Ezután szokott modoru előadásában, amely derűvel veszi el a legkomolyabb dolgok ridegségét is, ismertette a kunágotai ásatásokat s néhány leletet be is mutatott a közönségnek, amely feszült figyelemmel lesté az előadó szavait s hálásan köszönte meg a kacagtató írónak is, a tudományos tanulságot is. Az előadás hatása alatt, amely példájával szolgálhat a szigorúan tudományos kérdések népszerűsítésében, néhány hallgató négyszázhuszezer koronát bocsátott Mórának rendelkezésére az ásatások folytatására.

— Meg van elégedve igazgató ur az eredménnyel? — kérdezte tudósítók.

— Dehogy vagyok — nevetett Móra —, a tapsokkal nem tudok napszámokat fizetni. Pedig a domaszéki sirokat is föl kellene ásni, mert azok közelebb vannak Szegedhez, mint Kunágotá. De ha szükség lesz rá, tudom, hogy nem hagynak engem cserben se a barátaim, se a város. A polgármester ur éppen az imént mondta, hogyha soron kívül pénz kell a múzeumnak, egy-két millióért nem megyünk a szomszédba. Mai előadásomnak ez volt a leg-szebb honorárium.

Itt említjük meg, hogy a *Világ* vasárnapi száma már vezércikkben foglalkozott a kunágotai ásatásokkal, irván többek közt a következőket:

— Móra Ferenc, a *Világ* illusztris főmunkatársa néhány lovassírt ásatott fel Kunágotán és nekünk természetesen háziünnep az, ha a sok Móra Ferenc közül most újból ilyen sikere volt Móra Ferencnek, az *archaeológusnak*. Hiszen az egyik Móra Ferenc már hosszú évek óta alaposan foglalkozik praehistóriával és archaeológiával és *házi kezelésben* úgy dolgozta fel a szegedi múzeum régészeti osztályát, hogy ennek a feldolgozásnak *nagy becsülete volna a külföld előtt*, ha a külföld tudna a szegedi múzeumban végzett munkáról, *amint nem tud erről a munkáról a belföld sem.*

A „sok Móra Ferenc” közül a régész ma lapunkban ismerteti először a kunágotai ásatás eddigi eredményét.

Hatóságilag engedélyezett

Butorraktárkiárusítás!

Üzletem feloszlása folytán raktáromon lévő összes háló, ebédő és uriszalon butorokat jutányosan kiárusítom. 123

Braun Mihály butoráruháza SZEGED, Kelemen ucca.

„HA-HA”
cipőáruháza

SZEGED

Kelemen ucca 12. sz.

Olcsó occassiók árúsítás

Női teveszőr házicipő 70.000 K

Női svájci magas-száru cipő 240.000 K-tól

Férfi magas fűzős cipő 260.000 K

Mielőtt cipőszükségletét beszerzi, kérjük áras kitalálunkat megtekinteni!

Nagy harisnyavásár, olcsó árúsítás, míg a készlet tart.

